

KONFERENCJA

„Problematyka antykorupcji i konfliktu interesów w zamówieniach publicznych”

W ramach projektu

**„EFEKTYWNE ZAMÓWIENIA PUBLICZNE
– WZMOCNIENIE POTENCJAŁU ADMINISTRACJI”**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne

Warszawa, 29 listopada 2018 r.

RYZYKA KORUPCYJNE W ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH

KRZYSZTOF KRAK

KORUPCJA W ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH

- Jaka naprawdę jest jej skala?
- Jakie są przyczyny i ryzyka ją powodujące?
- Jak przeciwdziałać?

RYNEK ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

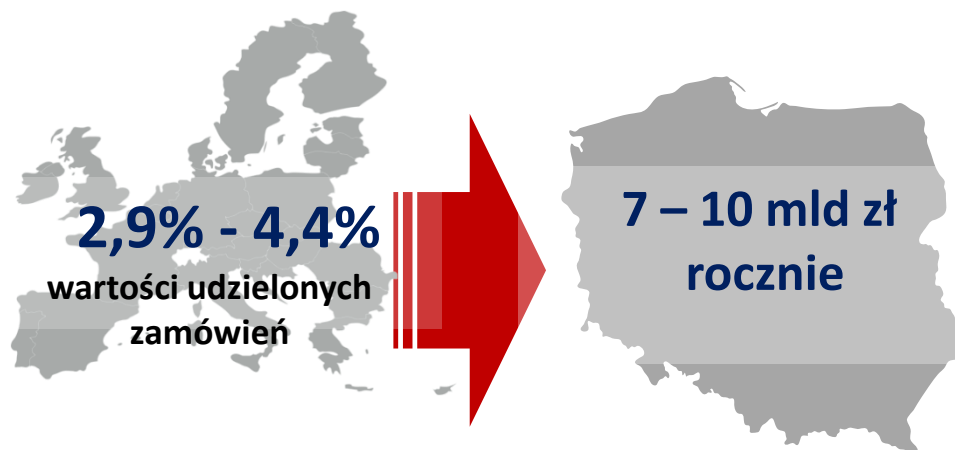
2017

PKB

11,8%

235 mld zł

BEZPOŚREDNIE KOSZTY KORUPCJI W ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH¹

¹ Dane Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych UE (OLAF), 2013

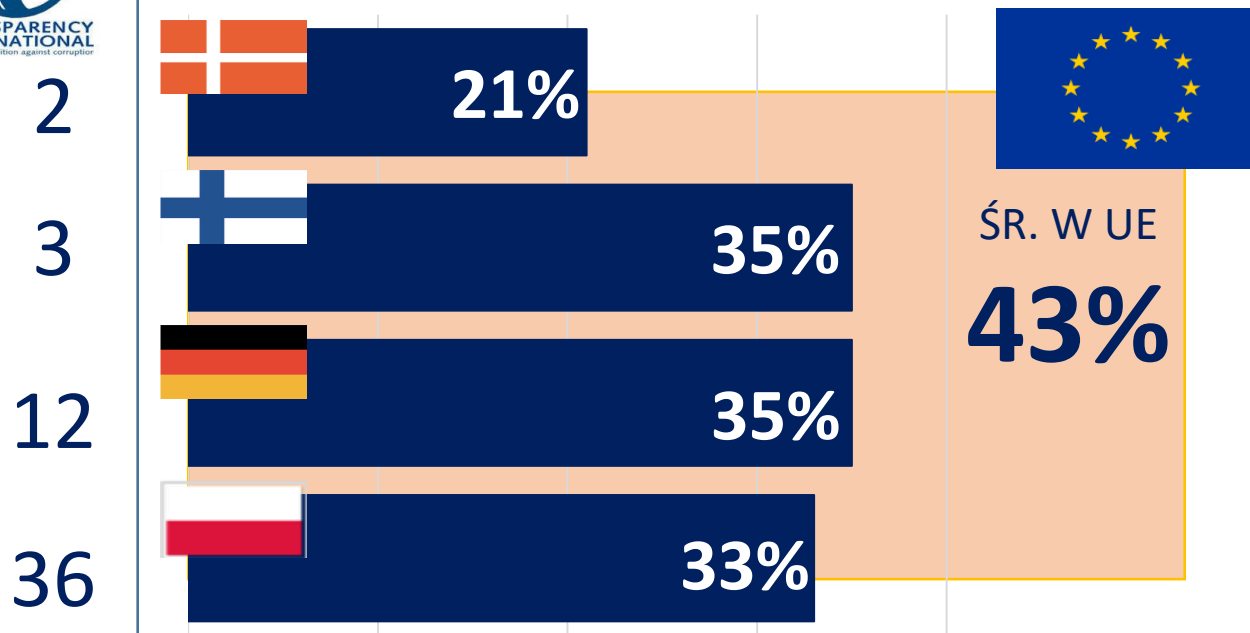
EUROBAROMETR 2017

Rozpowszechnienie korupcji wg kategorii kategorii osób

URZĘDNIICY DECYDUJĄCY O ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH, ROSTRZYGAJĄCYCH PRZETARGI

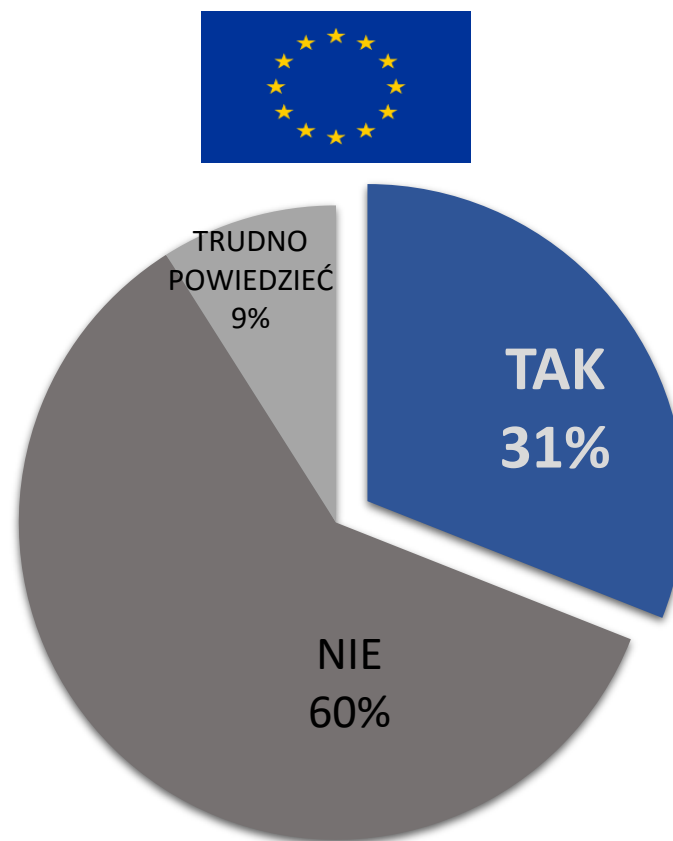
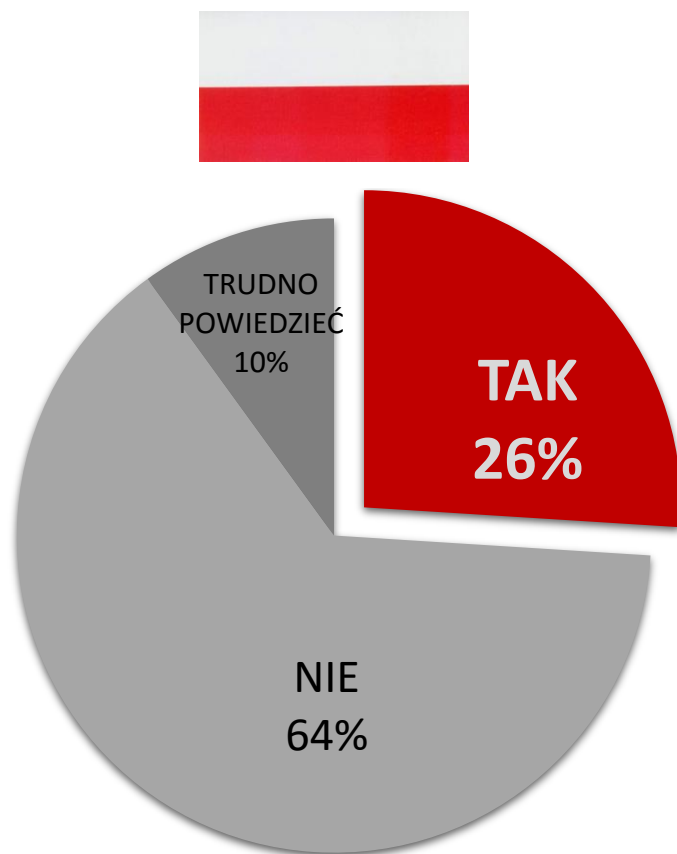
TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
the global coalition against corruption

EUROBAROMETR 2017

KORUPCJA UNIEMOŻLIWIŁA MOJEJ FIRMIE WYGRANIE PRZETARGU/ZDOBYCIE KONTRAKTU

GDZIE ZACZYNA SIĘ KORUPCJA?

ŚWIADCZENIA USŁUGI PREZENTY

- prezenty, usługi hotelarskie lub gastronomiczne, szkolenia

KONFLIKT INTERESÓW

- powiązania rodzinne, kapitałowe, towarzyskie

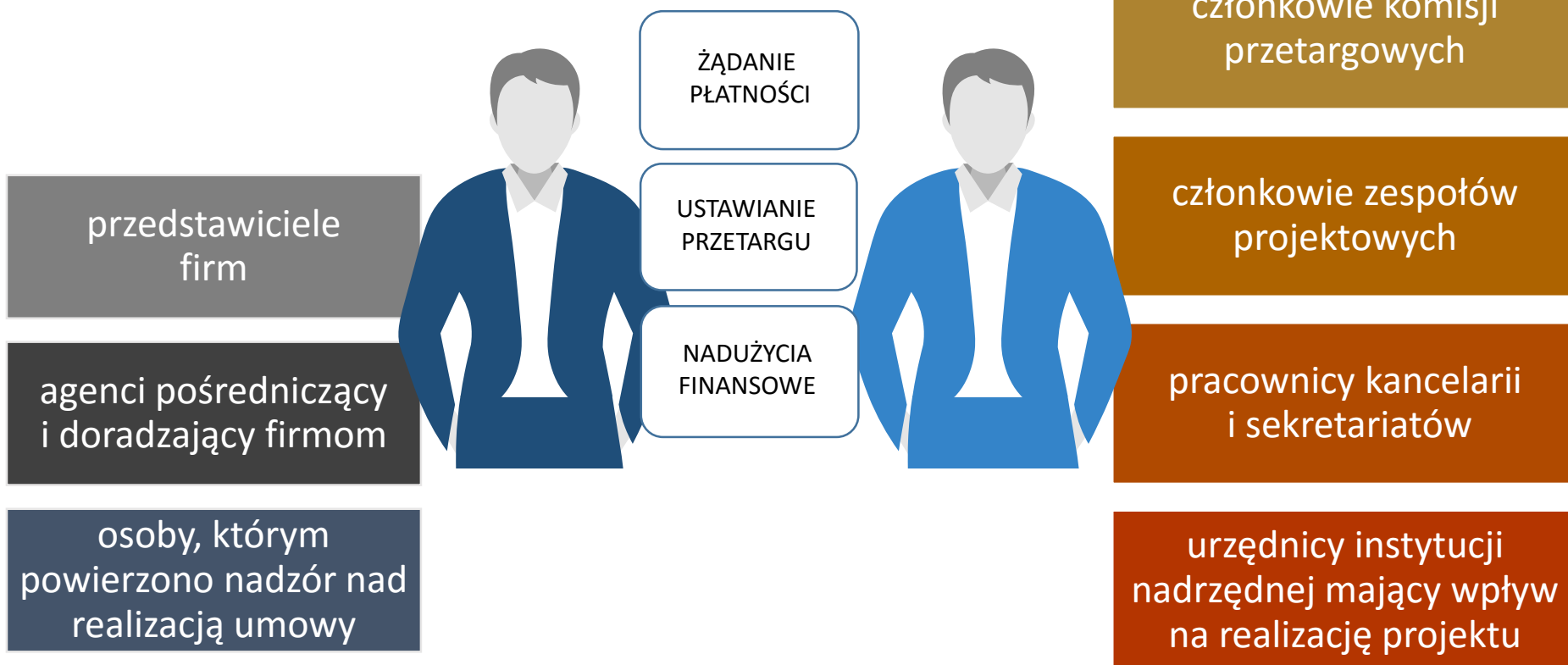
KOMUNIKACJA ZAMAWIAJĄCY - WYKONAWCA

- uzgadnianie ceny, współtworzenie SIWZ, wpływanie na zapisy umowy

DZIAŁANIA KORUPCYJNE

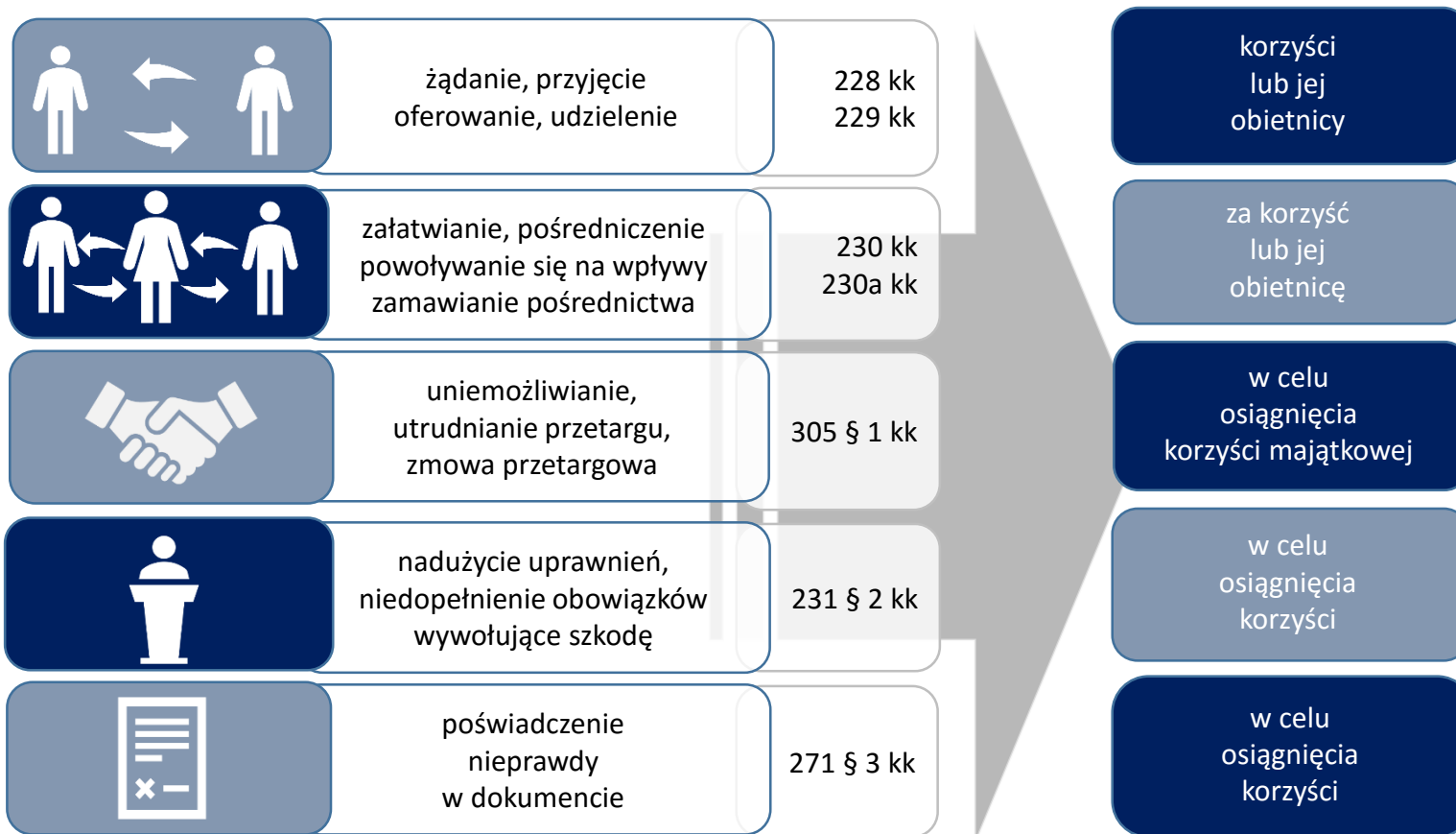
- Przestępstwa korupcyjne
- Reakcja na propozycje

KTO JEST NARAŻONY NA RYZYKO KORUPCJI?

KORUPCJA W PRZETARGACH

JAK WRĘCZANE SĄ ŁAPÓWKI?

KORZYŚĆ MAJĄTKOWA

Prezenty, rzeczy

Pożyczka na preferencyjnych warunkach

Zwolnienie z długu

Preferencyjne warunki zakupu np. pojazdu

Opłacony wycieczka, hotel

KORZYŚĆ OSOBISTA

Załatwienie pracy, zatrudnienie

Poparcie, protekcja, obietnica awansu

Udział w specjalistycznym szkoleniu

Świadczenie np. medyczne poza kolejnością

Wystąpienie na zagraniczny staż, stypendium, w delegację

**NIENALEŻNA KORZYŚĆ WRĘCZONA LUB OBIECANA
zarówno dla siebie, jak i dla kogo innego**

JAK REAGOWAĆ?

Odmawiam!

Jednoznaczna odmowa

każda inna reakcja może być użyta przeciwko

Jeżeli to możliwe

w obecności świadka

Zabezpieczenie dokumentacji, dowodów,

nie zabezpieczamy łapówki przez jej przyjęcie

Powiadomienie pisemnie

przełożonego,
koordynatora ds. antykorupcji,
kierownika zamawiającego

**POSTAWA ASERTYWNA
DZIAŁANIE ZGODNIE Z PRAWEM**

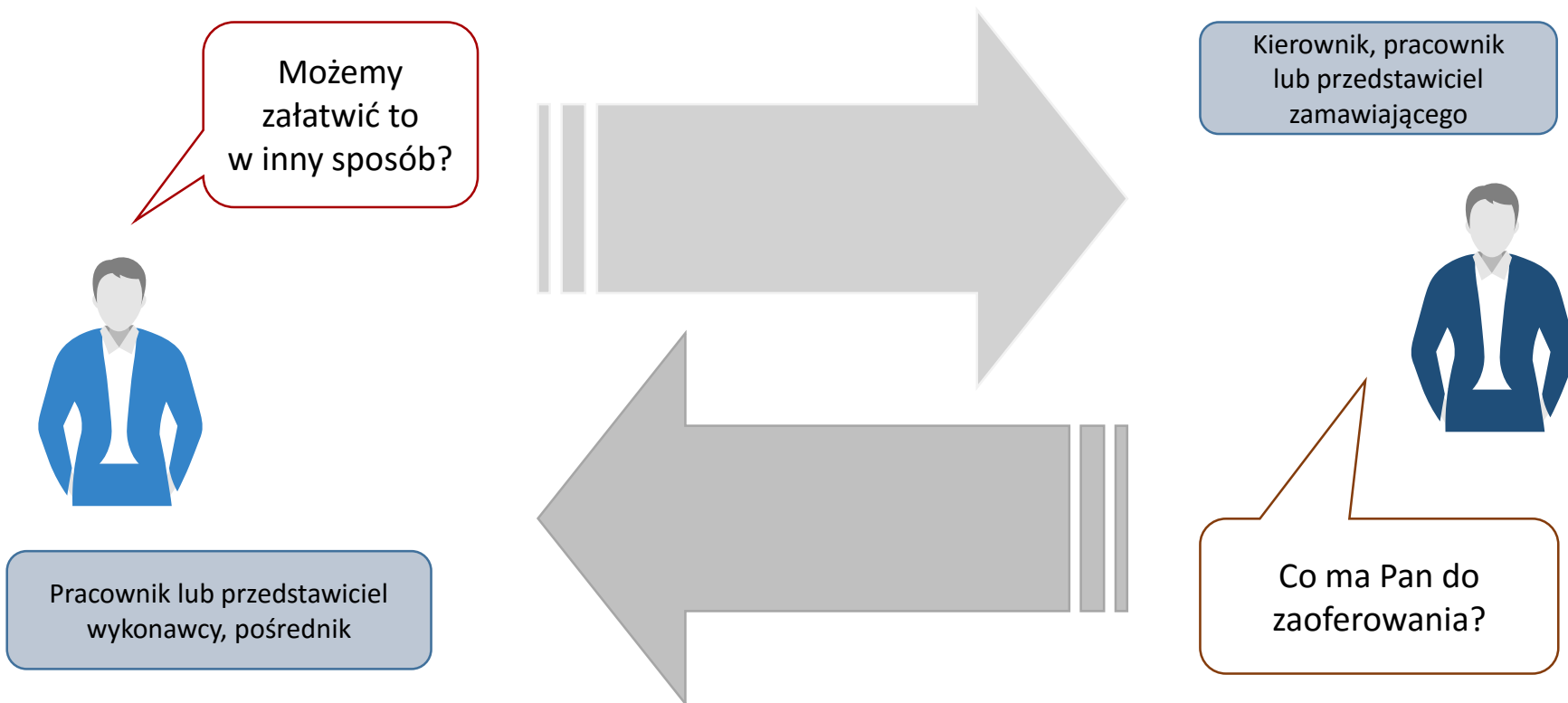
KOMUNIKACJA – ŹRÓDŁO RYZYK

Jak uniknąć ryzyka „rozmów”?

Pułapki rozmów z wykonawcami

Sposoby reagowania

KOMUNIKACJA ŹRÓDŁEM KŁOPOTÓW

ŹRÓDŁA RYZYKA KOMUNIKACJI

NIEDOPUSZCZALNE TEMATY ROZMÓW

- uzgadnianie z wykonawcą czynności związanych z przetargiem, sposoby obchodzenia przepisów prawa

(W) Z naszej strony jak zawsze możecie liczyć na wszelką pomoc. **Mamy nową wersję produktu „X”, tak jak poprzednio prześle jego opis, aby pomóc wam w napisaniu specyfikacji.**

(Z) Bardzo by nam to pomogło. Mam zgodę kierownika, aby przygotować w trybie „pilnym”.

(W) W takim razie skontaktuję się wkrótce i spotkamy się w tym samym neutralnym miejscu, co ostatnio.

ŹRÓDŁA RYZYKA KOMUNIKACJI

NIEDOPUSZCZALNE MIEJSCA KANAŁY KOMUNIKACJI

- restauracje, kawiarnie, imprezy towarzyskie, siedziba wykonawcy, telefony, e-maile prywatne, komunikatory

- (W) Czy możemy jakoś pomóc w tej sprawie? Mamy nowy produkt, w następnym tygodniu możemy zorganizować jego prezentację u nas w firmie. Oczywiście tylko dla naszego kluczowego klienta.
- (Z) Nie wiem, czy będę mógł pojechać. Ale rzeczywiście byłoby to interesujące.
- (W) Proszę się zastanowić. Z uwagi na odległość proponuję spotkanie z noclegiem. Wszystkim się zajmiemy. Oczywiście **po prezentacji dla naszego klienta przygotowujemy wieczorną kolację. Przy stole omówimy szczegóły. Będę się kontaktował na prywatną komórkę.**

ŹRÓDŁA RYZYKA KOMUNIKACJI

NIEDOPUSZCZALNY ŻARGON

- użycie słów sugerujących gotowość wręczenia lub przyjęcia korzyści

„czy będę miał z tego jakąś korzyść?”

„od wielu lat jesteście dla nas partnerem VIP, zawsze możecie liczyć na szczególne względy”.

„od wielu lat mamy ze sobą deal (układ), na oferowane usługi”.

„wszystko da się załatwić”.

„możemy to zasponsorować”.

„dogadajmy się, wszyscy będą wygrani”.

ŹRÓDŁA RYZYKA KOMUNIKACJI

PODJERZNE PYTANIA I ZARTY

- dotyczące zarobków, wysokich kosztów życia

- (W) O, widzę na komputerze zdjęcie trójki dzieci. Świetnie wyglądają. Ja też mam trójkę. Wychowanie takiej gromadki kosztuje teraz majątek, prawda?
- (Z) No rzeczywiście. Koszty są spore.
- (W) **A jak tam u was z zarobkami?** Drgnęły trochę?
- (Z) A skądże, już od 5 lat nie mieliśmy żadnych podwyżek. Niektórzy pracują za płacę minimalną.
- (W) To rzeczywiście skandal.

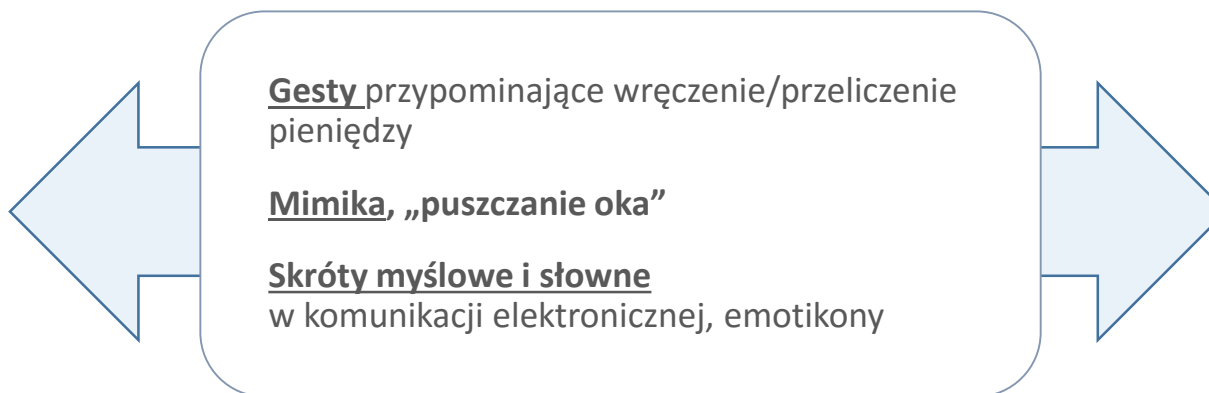

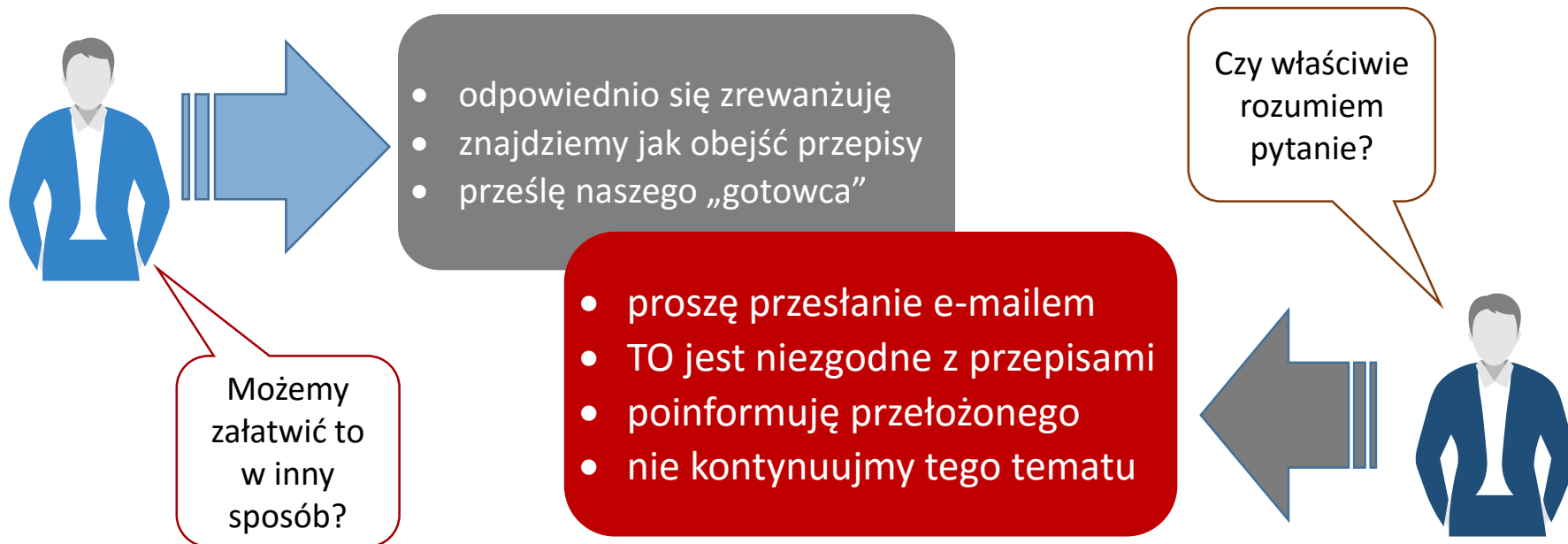
ŹRÓDŁA RYZYKA KOMUNIKACJI

KOMUNIKACJA WERBALNA I NIWERBALNA

- sugerujące gesty i mimika, skróty myślowe

ZAWSZE WŁAŚCIWA REAKCJA

PRAWIDŁOWA KOMUNIKACJA

DROGA OFICJALNA

- środkami komunikacji

LEGALIZM

- działań i treści rozmów

AKCEPTACJA PRZEŁOŻONYCH

- dla działań i kontaktów

ZASADA WIELU PAR OCZU

- w kontaktach bezpośrednich

DOKUMENTOWANIE

- nawiązanych kontaktów

TEMATYKA SŁUŻBOWA

- w zakresie swoich kompetencji

RELACJE SŁUŻBOWE

- nie przechodzące w towarzyskie

DOBRE PRAKTYKI

Unikanie, zwalczanie czy zapobieganie?

Unikanie kłopotów - prawidłowa reakcja

Wskazówki dla kierowników

PRZECIWDZIAŁANIE KORUPCJI W PZP

Dokumentowanie,
jawność postępowania i
dostęp do informacji
(art. 8 i 9 ust. 1 i inne)

Wykluczenie
wykonawcy skazanego
za korupcję
(art. 24 ust. 1 pkt 13-14)

Wykluczanie wykonawcy,
który wpływał
bezprawnie na czynności
zamawiającego
(art. 24 ust. 1 pkt 18)

Wykluczenie wykonawcy,
który brał udział w
zmowie przetargowej
(art. 24 ust. 1 pkt 20)

Samooczyszczenie się
wykonawcy
(art. 24 ust. 8-11)

Monitorowanie
zamówień publicznych
(art. 98)

JAK POSTĘPOWAĆ?

W relacjach
z wykonawcami

nie przyjmuj żadnych korzyści majątkowych ani osobistych

unikaj konfliktu interesów, gdy trzeba wyłączaj się

kontaktuj się drogą oficjalną, nie kanałami prywatnymi

zachowuj profesjonalny dystans

W trakcie
przygotowania
i prowadzenia
postępowania
oraz realizacji
umowy

dbaj o równy dostęp wykonawców do informacji

nie pośrednicz, nie załatwiał

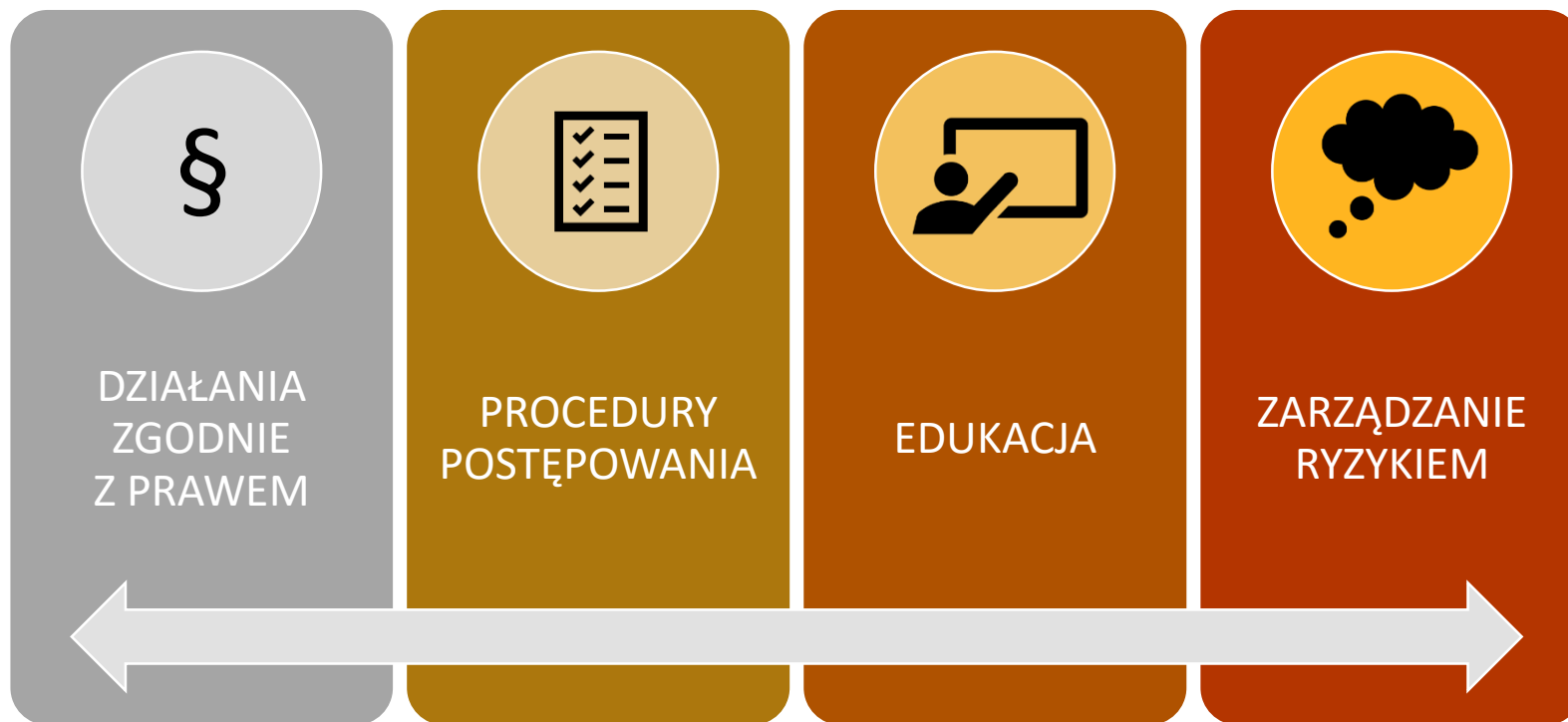
nie wpływaj nieformalnie

asertywnie reaguj na przejawy korupcji lub zmywy

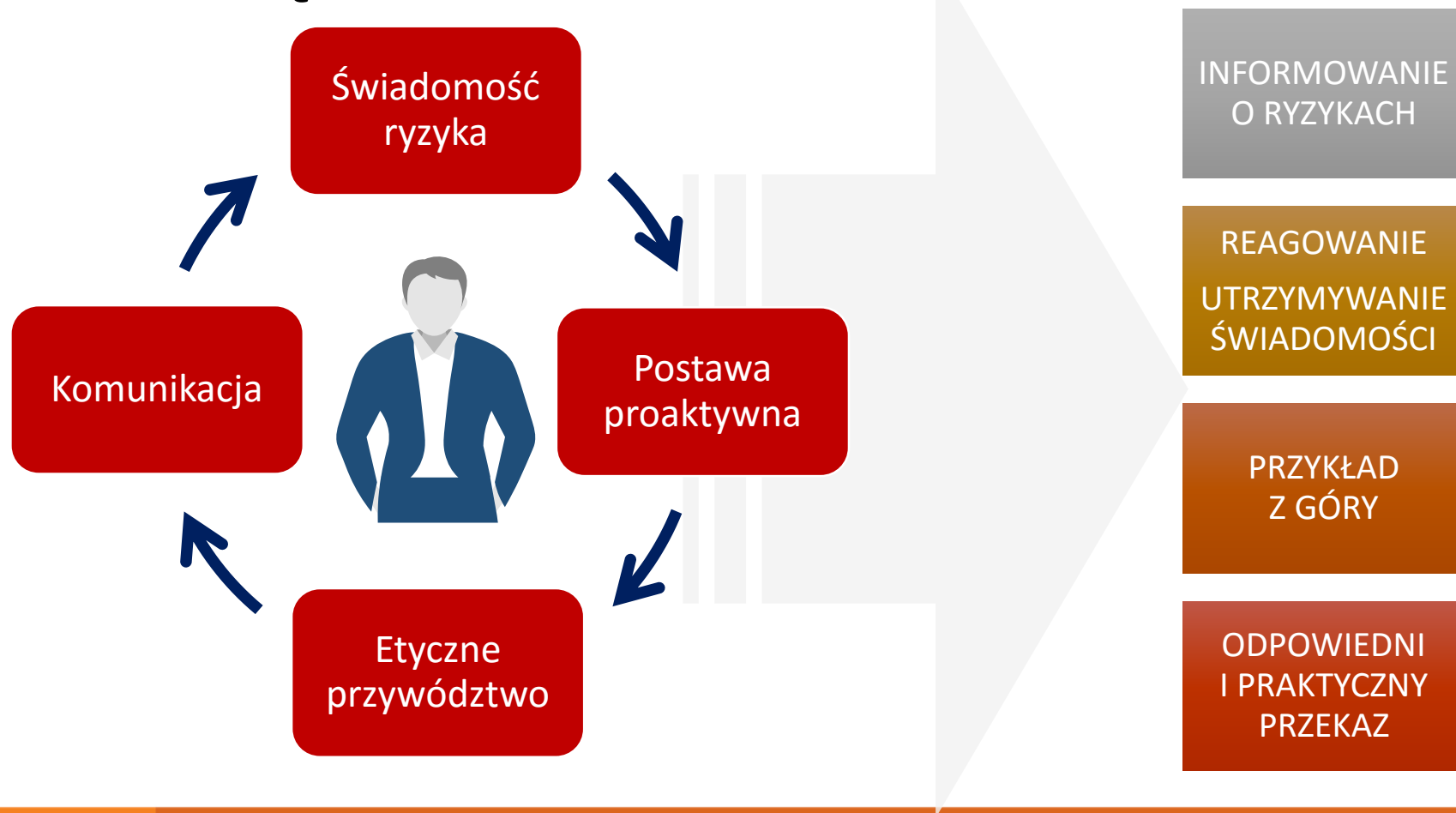

JAK PRZECIWDZIAŁAĆ?

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KORUPCJI

Dziękuję za uwagę,
Krzysztof Krak